

H O T Ă R Ă R E A nr.1-380/2024
cu privire la examinarea contestației cet. Xxxxx Xxxxxx împotriva hotărârii
Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023

21 noiembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând în ședință închisă contestația cet. Xxxxx Xxxxxx împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023, audiind informația prezentată de către doamna Aliona Nesterov, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La data de xx.xx.2023 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată sesizarea deținutului Xxxxx Xxxxxx, care a solicitat verificarea acțiunilor procurorului în Procuratura raionului Xxxx, Xxxx Xxxx, în cadrul examinării demersului Administrației Penitenciarului nr.xx Xxxx, privind aplicarea prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) din Legea nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (*în continuare* - Legea nr.243/2021 privind amnistia).

1. Cu privire la argumentele sesizării:

În opinia autorului sesizării, procurorul Xxxx Xxxx, încălcând grav legea, în mod abuziv și neîntemeiat a orientat Judecătoria, sediul Xxxx, la respingerea demersului Administrației Penitenciarului nr.xx Xxxx, motivând că pe parcursul executării pedepsei deținutul Xxxxx Xxxxxx a fost sancționat de trei ori, ceea ce nu corespunde realității. În așa mod, argumentele procurorului ar fi cauzat inaplicabilitatea prevederilor art.1 din Legea nr.243/2021 în cazul său.

2. Decizia Inspecției Procurorilor din xx.xx.2023:

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, conform competenței, Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorului nominalizat prin prisma criticilor formulate de către deținutul Xxxxx Xxxxxx.

Circumstanțele reflectate în sesizarea deținutului Xxxxx Xxxxxx au fost cercetate de către Inspecția procurorilor, care, prin Decizia din xx.xx.2023, a încetat procedura disciplinară în privința procurorului Xxxxx Xxxxx, din motivul neidentificării temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a stabilit că
[...]

La data de 31.12.2021 a intrat în vigoare Legea nr.243/2021 privind amnistia. În conformitate cu prevederile art.1 alin.(1-3), prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8 din lege.

Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale

privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare - *comisii speciale*), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului Național de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată, competente în aplicarea prevederilor prezentei legi.

La 27.05.2022, administrația Penitenciarului nr.xx Xxxx, unde își execută pedeapsa condamnatul Xxxxx Xxxxxx, a înaintat la Judecătoria Xxxxx, sediul Xxxx, demers, prin care a solicitat aplicarea față de Xxxxx Xxxxxx a actului de amnistie prin prisma prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) al Legii nr.243/2021 privind amnistia, prin comutarea pedepsei detenției pe viață - cu xx ani închisoare.

Potrivit informației prezentate, la data de 20.05.2022, condamnatul Xxxxx Xxxxxx a executat efectiv xx de ani 8 luni xx zile.

Examinarea demersului la Judecătoria Xxxxx, sediul Xxxx, a avut loc cu participarea procurorului în Procuratura raionului Xxxx, Xxxx Xxxx, care, ținând cont de prevederile art.1 alin.(1) al Legii nr.243/2021 privind amnistia și de materialele examinate în ședință, a ajuns la concluzia că condamnatul prezintă un risc sporit de recidivă, reieșind din modalitatea comiterii infracțiunilor pentru care a fost condamnat, și anume - omorârea cu deosebită cruzime a doi minori, motiv din care a orientat instanța la respingerea demersului înaintat de către administrația Penitenciarului nr.xx.

În susținerea poziției sale, procurorul Xxxxx Xxxxxx a făcut referință la jurisprudența CtEDO în materie de amnistie, care statuează că actul de amnistie nu poate fi aplicat în situația când se referă la grave încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului, cum este cazul în speță. Totodată, procurorul a explicat că condamnatul nu a avut constant un comportament cuviincios pe parcursul executării pedepsei, fiind anterior sancționat disciplinar de 3 ori.

Prin încheierea Judecătoriei Xxxxx, sediul Xxxx din xx.xx.2023, demersul Penitenciarului nr.xx Xxxx privind aplicarea prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) al Legii nr.243/2021 privind amnistia a fost respins ca neîntemeiat.

Reieșind din materialele prezentate de administrația Penitenciarului nr. xx Xxxx, cu toate că instanța de judecată l-a apreciat pe Xxxxx Xxxxxx ca fiind un condamnat ce prezintă risc redus de recidivă și avînd o caracteristică pozitivă, însă în cazul dat a statuat că aplicarea amnistiei față de acesta (care în calitate de coautor cu alte două persoane, cu o deosebită cruzime a lipsit de viață doi copii minori, din interes material) este susceptibilă să contravină obligațiilor impuse de Republica Moldova în sensul Articolelor 2 și 3 din CEDO.

Instanța a considerat relevantă jurisprudența CtEDO în materie de amnistie, și anume Curtea reiterează că amnistia și grațierile sunt, în esență, o chestiune a dreptului intern al Statelor membre și ca, în principiu, ele nu sînt contrare dreptului internațional, cu excepția cazurilor în care se aplică la fapte care constituie încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale omului. Cu toate acestea, Curtea consideră ca agresiunea constituie o încălcare gravă a dreptului la integritatea fizică și psihică și că acordarea amnistiei unuia dintre autorii acestei agresiuni, avînd în vedere circumstanțele particulare ale cazului, este susceptibilă să contravină obligațiilor

impune Statului reclamat în sensul Articolului 3 din Convenție (Cauza E.G.vs Moldova, par.44).

Astfel, având în considerare faptul că condamnatul a lipsit de viață cu deosebită cruzime 2 copii minori de vîrsta fragedă, instanța a rezumat că aplicarea amnistiei în cazul de față poate constitui o violare a articolelor 2 și 3 din Convenție.

În explicațiile oferite în cadrul examinării sesizării, procurorul Xxxxx Xxxxx a precizat că, în opinia sa, condamnarea lui Xxxxx Xxxxx și a complicilor acestuia pentru omorul cu deosebită cruzime a doi minori frați și aplicarea pe parcursul executării pedepsei a 3 sancțiuni disciplinare sunt circumstanțe care exclud aplicarea Legii nr.243/2021 privind amnistia.

Analizînd cele constatate, Inspecția procurorilor a conchis că, în conformitate cu prevederilor art.3 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, și anume: pct. 15) art.469 Cod de procedură penală - liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare).

Conform art.471 alin.(7) Cod de procedură penală, participarea procurorului la soluționarea chestiunii ce ține de aplicarea Legii nr.243/2021 privind amnistia este obligatorie, iar în cadrul examinării demersului instanța ascultă opinia procurorului. În același timp, concluzia procurorului nu are caracter obligatoriu pentru instanță.

Potrivit art. 469 a.lin.(15), art.470 alin.(1), art.471 alin.(1), art.472 Cod de procedură penală, anume instanța de judecată este abilitată a soluționa chestiunile cu privire la liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie, prin adoptarea încheierii, care poate fi atacată de către persoanele interesate în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chișinău.

Prin urmare, Inspecția procurorilor a statuat că procurorul Xxxxx Xxxxx, fiind independent în exercitarea atribuțiilor sale, a interpretat și a aplicat normele materiale și procesuale conform propriei convingeri și, în aceeași ordine de idei, nu poate fi tras la răspundere disciplinară pentru opinia sa la examinarea demersului Administrației Penitenciarelor nr.xx Xxxx privind aplicarea prevederilor art. 7 alin.(1) lit.d) din Legii nr.243/2021 pentru amnistia condamnatului Xxxxx Xxxxxx.

3. Contestarea deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023:

Nefiind de acord Decizia Inspecției procurorilor vizavi de sesizarea depusă, la data de xx.xx.2023 condamnatul Xxxxx Xxxxxx a depus contestație împotriva acesteia.

În susținerea contestației depuse autorul acesteia a invocat circumstanțe similare celor menționate în sesizare și a solicitat anularea Deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023. Totodată, în mod repetat a solicitat sancționarea procurorului Xxxxx Xxxxx, pentru faptele ilegale comise cu rea voință în ședința de judecată din xx.xx.2023, care ar fi dus la înrăutățirea situației acestuia la aplicarea în privința sa a actului de amnistie.

4. Poziția Colegiului de Disciplină și Etică:

Prin Hotărârea nr.3-114/2023 din 08.09.2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația depusă de condamnatul Xxxxx Xxxxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Xxxx, Xxxxx Xxxxx.

Cu referire la caz, Colegiul a constată că Inspecția procurorilor, verificând acțiunile procurorului în Procuratura raionului Xxxx, Xxxxx Xxxxx, prin prisma elementelor abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016, a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, nestabilind temeiuri rezonabile pasibile de angajare a răspunderii conform art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Colegiul a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. Iar conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură nr.3/2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Instanța de judecată conform art.469 alin.(15), art.470 alin.(l), art.471 alin.(l), art.472 Cod de procedură penală soluționează chestiunile cu privire la liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie, prin adoptarea încheierii care poate fi atacată de către persoanele interesate, în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chisinau.

Instanța de disciplină a mai statuat că, în caz de dezacord cu încheierea Judecătorei Xxxxx, sediul Xxxx din xx.xx.2023, condamnatul Xxxxx Xxxxxx este în drept să o conteste la Curtea de Apel Chișinău, care și se va pronunța asupra legalității acesteia.

Pe cale de consecință, Colegiul de disciplină și etică a estimat că decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în privința procurorului în Procuratura raionului Xxxx, Xxxxx Xxxxx, este întemeiată și legală, motiv din care a respins contestația condamnatului Xxxxx Xxxxxx.

5. Contestarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023:

La data de xx.xx.2023, Xxxxx Xxxxxx a contestat la Consiliul Superior al Procurorilor Hotărârea Colegiului de disciplină și etică sus-menționată, solicitând anularea acesteia, cu tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxxx.

Potrivit argumentelor invocate în contestație, procurorul Xxxxx Xxxxx și-a atribuit competențe care nu-i revin, prin ce a violat în mod intenționat drepturile fundamentale ale contestatarului, garantate de art. 6 și 13 din CEDO, fapt inadmisibil într-o societate democratică.

Consideră contestatarul că procurorul Xxxxx Xxxxx a comis o ingerință directă în îndeplinirea justiției, or, potrivit Legii nr. 243/2021, aplicarea amnistiei față de

persoanele condamnate se decide de comisiile speciale, instituite din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului Național de Probațiune în cadrul fiecărei instituții cure pune în executare pedeapsa, Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.

Potrivit condamnatului Xxxxx Xxxxxx, *anume încălcarea normelor ale legislației, și normelor de drept penal în procesul de înlăptuire a justiției, poate intra în sfera răspundeii disciplinare, deoarece pune în discuție însăși valabilitatea Legei nr.243/2021.*

Aferent motivelor procurorului privind respingerea demersului Penitenciarului nr.xx Xxxx privind aplicarea amnistiei, condamnatul Xxxxx Xxxxxx este de părerea că *sanctiunea disciplinară stinsă nu produce efecte juridice pentru condamnat, iar procurorul Xxxxx Xxxxx s-a folosit intenționat de aceste sancțiuni ca să agraveze situația sa, uitând că ele nu produc efecte juridice.*

Potrivit contestatarului, având în vedere că procurorul Xxxxx Xxxxx și-a arogat competențe neprevăzute de lege, iar Colegiul de disciplină și etică nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv, circumstanțele cauzei pentru stabilirea adevărului, în acest caz poate fi constatată încălcarea principiului supremației legii (pct. 6.1 din Codul de etică al procurorilor).

6. Aspecte cu privire la examinarea contestației în fața Consiliului:

Ab inițio, s-a raportat că citarea părților pentru ședința din 21.11.2024 s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor¹.

Cu privire la procurorul vizat în procedura disciplinară de referință, Consiliul a stabilit că acesta a solicitat examinarea procedurii în lipsa sa. Mai mult ca atât, Xxxxx Xxxxx a susținut poziția anterior exprimată pe caz.

În această conjunctură, se rețin prevederile pct. 6.11 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, potrivit cărora, în cazul examinării contestației împotriva hotărârilor colegiilor, neprezentarea persoanelor vizate nu împiedică examinarea acesteia.

Poziția contestatarului Xxxxx Xxxxxx în ședința Consiliului Superior al Procurorilor

Participarea deținutului Xxxxx Xxxxxx la examinarea contestației în ședința Consiliului Superior al Procurorilor a fost asigurată în format on-line, cu utilizarea platformei ZOOM.

În susținerea contestației depuse, autorul acesteia s-a referit la circumstanțele similare celor menționate în sesizare, cu referire la faptul că procurorul Xxxxx Xxxxx și-a atribuit ilegal competențele Comisiei speciale instituite în Instituțiile penitenciare pentru aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate conform Legii nr.243/2021, comițând o ingerință directă în înlăptuirea justiției, astfel fiind violate în mod intenționat drepturile sale fundamentale.

Din acest motiv a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023. Totodată, în mod repetat a solicitat sancționarea procurorului Xxxxx Xxxxx, pentru faptele ilegale comise cu rea voință în ședința de judecată din xx.xx.2023, care au dus la înlăptuirea situației acestuia la aplicarea în privința sa a actului de amnistie.

---

¹ Aprobat prin Hotărârea nr. nr.12-225/16 din 14.09.2016

Poziția reprezentantului Inspecției procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 21.11.2024, Inspecția procurorilor a fost reprezentată prin dispoziția de împuternicire de către inspectorul Xxxxx Xxxxx.

Domnul Xxxxx Xxxxx a menționat că, aferent fondului cauzei disciplinare, ca și obiect de verificare din partea Inspecției, soluțiile sunt aceleași - neidentificarea temeiuri de sancționare a procurorului vizat în procedura disciplinară.

În acest sens, pentru a decide dacă acțiunile procurorului au fost ancorate la prevederile legale, Inspecția procurorilor a clarificat două aspecte: 1) legalitatea participării procurorului la examinarea demersului Administrației Penitenciarului xx și 2) temeinicia opiniei acestuia expusă în instanța de judecată.

Inspectorul a remarcat că Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia constituie, în sine, temeiul legal de înlăturare a răspunderii penale, fie reducerea pedepsei sau comutarea ei.

Însă, procedura ce vizează schimbările în executarea hotărârilor penale, inclusiv liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie, este reglementată de Codul de procedură penală.

Astfel, decizia comisiilor speciale instituite în Instituțiile penitenciare pentru aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate, este actul prin care se solicită aplicarea amnistiei și nu aplicarea propriu zisă a acesteia.

În context, potrivit prevederilor art.469 alin.(1) pct.15), art.470 alin.(1), art.471 alin.(1) și art.472 din Codul de procedură penală, soluționarea chestiunilor cu privire la liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie, ține de competența exclusivă a instanței de judecată, care adoptă o încheiere în acest sens, susceptibilă de atac de către persoanele interesate în termen de 15 zile la Curtea de Apel.

Subsidiar, potrivit art.471 alin.(7) din Codul de procedură penală, participarea procurorului la soluționarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct.15), și anume, liberarea de pedeapsă în temeiul actului de amnistie sau stingerea executării pedepsei, este obligatorie.

Pe lângă aceasta, prevederile art.(8) din același articol stipulează că, în cadrul examinării demersului, instanța ascultă opinia procurorului.

Rezumând cele menționate, reprezentantul Inspecției procurorilor a punctat că participarea procurorului Xxxxx Xxxxx la examinarea demersului Administrației Penitenciarului nr.xx Xxxx, privind aplicarea în privința petentului a prevederilor art.7 alin.(1) lit.d) din Legea cu nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia și prezentarea opiniei asupra acestuia este una ce se încadrează atât în normele legale, cât și în diapazonul obligațiilor de serviciu ale procurorului.

Deopotrivă, în ședința de judecată procurorul a făcut referire, în susținerea opiniei sale, la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului în materie de amnistie, care stipulează că, actul de amnistie, nu poate fi aplicat în situația când se referă la grave încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului, cum este cazul din speță, de unde se desprinde că autorul contestației a fost condamnat inclusiv și pentru omorul a doi copii, fiindu-le astfel încălcat dreptul la viață, un drept fundamental al omului. Or, potrivit art.(4) alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova „(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.* (2) *Dacă există neconcordanțe între*

pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Subsecvent, art.7 alin.(5) din Codul de procedură penală prevede că, „(5) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică națională ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, instanța va aplica reglementările internaționale în direct.”

Inspectorul a statuat că, la caz, urmărim un comportament al procurorului ce reiese din prevederi legale și constituționale, ce nu lasă loc pentru interpretări și critici.

Astfel, în speța discutată, nu putea fi adoptată o altă decizie de către Inspekția procurorilor, decât cea de încetate a procedurii disciplinare, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară, decizie care a fost menținută de către Colegiul de disciplină și etică.

Respectiv, din tot fondul procedurii disciplinare Inspekția nu a desprins elementele pentru care ar fi putut să intervină răspunderea disciplinară în raport cu procurorul nominalizat, motiv din care s-a solicitat respingerea contestației autorului sesizării, cu menținerea Deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2023 și a Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-114/2023 din 08.09.2023.

7. Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor:

Examinând în ședința din 21.11.2024 contestația depusă de către condamnatul Xxxxx Xxxxxx, argumentele prezentate în susținerea dezacordului cu Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023, poziția exprimată de către reprezentantul Inspekției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii contestației, consemnând raționamentele ce susțin această constatare.

Consiliul reține că contestația depusă de condamnatul Xxxxx Xxxxxx împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-114/2023 din 08.09.2023 se referă la dezacordul acestuia cu decizia Inspekției procurorilor de a nu iniția procedură disciplinară împotriva procurorului Xxxxx Xxxxx. Contestația este legată de aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia și susține că procurorul a comis abuzuri prin influențarea procesului judiciar referitor la aplicarea amnistiei în cazul său.

Conform Legii nr. 243/2021, în cadrul procedurii de amnistie decizia privind aplicarea amnistiei este luată de comisiile speciale instituite în cadrul fiecărei unități de detenție, care transmit instanței de judecată demersul pentru a obține aplicarea actului de amnistie. Participarea procurorului în această procedură este reglementată de Codul de procedură penală, iar rolul său este de a exprima o opinie, fără ca aceasta să fie obligatorie pentru instanță.

În acest context, procurorul Xxxxx Xxxxx a exprimat o opinie privind respingerea cererii de aplicare a amnistiei în cazul condamnatului Spatari, având în vedere circumstanțele cazului, respectiv comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei și gravitatea infracțiunilor comise (omorul cu cruzime a doi copii minori). Conform jurisprudenței internaționale, în special a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO), statele au dreptul de a reglementa procedurile de amnistie și grațiere, dar acestea nu trebuie să afecteze drepturile fundamentale, în special în cazul infracțiunilor grave, care pun în pericol viața și integritatea fizică a persoanelor.

În această speță, instanța națională a făcut referire la jurisprudența CtEDO, care subliniază că amnistia nu poate fi aplicată în cazul infracțiunilor care constituie încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale omului, în special în ceea ce privește dreptul la viață și integritatea fizică. Cazul Xxxxx Xxxxxx, în care au fost omorâți doi copii minori cu deosebită cruzime, este exact de acest tip, iar aplicarea amnistiei în aceste condiții ar încălca obligațiile asumate de Republica Moldova prin ratificarea Convenției Europene a Drepturilor Omului, în special articolele 2 (dreptul la viață) și 3 (interzicerea torturii).

CtEDO a reținut, în cauza E.G. v. Moldova, că actele de amnistie nu pot fi aplicate în cazurile de infracțiuni deosebit de grave, mai ales când este vorba despre violență extremă, care afectează viața și integritatea fizică a victimei, cum este cazul omorului cu deosebită cruzime. Aceasta este linia de argumentare urmată de procurorul Xxxxx Xxxxx în cazul deținutului Xxxxx Xxxxxx, care a subliniat că aplicarea amnistiei în cazul acestuia ar putea constitui o încălcare a drepturilor fundamentale ale victimelor, dar și a principiilor internaționale de ocrotire a drepturilor omului.

Potrivit pct. 37 din Decizia nr. 14 a Curții Constituționale de inadmisibilitate a sesizării nr. 194g/2022, " Curtea reține că dispozițiile art. 7 alin.(l), lit. d) din Legea privind amnistia nu stabilesc, la modul general, un mecanism care ar elibera imediat din închisoare persoanele condamnate la detențiune pe viață și, prin urmare, ar conduce la impunitate. Dimpotrivă, comutarea pedepsei detenție pe viață cu pedeapsa de 30 de ani de închisoare nu este aplicabilă în mod automat tuturor condamnaților la detenție pe viață. Pentru a beneficia de comutare, conform art.7 alin.(l), lit. d) din Lege, condamnatul trebuie să fie caracterizat pozitiv pe parcursul executării pedepsei și să fie evaluat psihologic ca prezentând un risc de recidivă mediu sau redus.

În același timp, Consiliul apreciază ca fiind declarative pretențiile deținutului Xxxxx Xxxxxx asupra argumentelor procurorului că pe parcursul executării pedepsei a fost sancționat de trei ori, ceea ce, potrivit contestatarului, nu corespunde realității.

Consiliul reține că potrivit Încheierii Judecătorei Xxxxx, sediul Xxxx din xx.xx.2023, anexată la materialele procedurii disciplinare, „...în ședința de judecată, avocatul condamnatului, Caciarin Ruslan, a susținut demersul Penitenciarului nr. xx Xxxx. A notat că condamnatul a avut 3 sancțiuni disciplinare aplicate, însă începând cu anul 2010 și până la moment are peste 40 de stimulări... ”.

În ceea ce privește acuzațiile deținutului Xxxxx Xxxxxx că procurorul Xxxxx Xxxxx ar fi încălcat normele legale prin participarea sa la procedura de amnistie, trebuie subliniat că rolul procurorului este reglementat de lege. Codul de procedură penală prevede că procurorul trebuie să-și exprime opinia în procedurile legate de amnistie și grațiere, dar nu poate impune o decizie instanței.

Astfel, decizia de respingere a demersului Penitenciarului nr. xx Xxxx a fost o decizie a instanței de judecată, nu a procurorului. Procurorul Xxxxx Xxxxx a oferit o opinie bazată pe gravitatea infracțiunilor comise de Xxxxx Xxxxxx și comportamentul acestuia în detenție, iar această opinie nu poate fi considerată un abuz de putere sau o încălcare a drepturilor procesuale ale condamnatului.

Mai mult, prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-114/2023 din 08.09.2023 s-a stabilit că Inspecția procurorilor a examinat corect acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx și nu a identificat elemente de abatere disciplinară. Inspecția a concluzionat că procurorul a acționat în conformitate cu legea și în limitele

atribuțiilor sale, iar decizia de a nu iniția proceduri disciplinare împotriva acestuia a fost corectă.

De asemenea, Consiliul va face referire la un alt aspect relevant - ce ține de principiul independenței procesuale a procurorului. Conform Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, procurorii trebuie să își exercite atribuțiile în mod independent, fără a fi supuși influențelor externe. În cazul de față, procurorul Xxxxx Xxxxx a luat o decizie bazată pe propria apreciere a circumstanțelor cazului, fără a se lăsa influențat de factori externi. Decizia sa nu poate fi considerată o încălcare a acestui principiu, deoarece a fost motivată pe baza unei analize juridice corecte și a circumstanțelor specifice ale cazului.

Având în vedere argumentele espuse, Consiliul Superior al Procurorilor conchide că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-114/2023 din 08.09.2023 de respingere a contestației depuse de Xxxxx Xxxxxx împotriva Deciziei Inspecției procurorilor xx.xx.2023 este întemeiată. Acțiunile procurorului nu constituie abatere disciplinară, iar opinia acestuia exprimată în instanță a fost una legală și justificată pe baza gravității infracțiunilor comise de condamnat și a principiilor internaționale privind drepturile omului.

Prin urmare, Consiliul decide respingerea contestației deținutului Xxxxx Xxxxxx și confirmarea legalității și corectitudinii hotărârilor anterioare.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația cet.Xxxxx Xxxxxx și a menține Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-114/2023 din 08.09.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ